

טיב הקהילה

פר' שמות

כ"א טבת תשפ"ב

המסע לפי אופק דושימי

זמן הדלקת הנרות ומצ"ש

הדרה"ג 4:06

מוצש"ק 5:22

ר"ת 5:59

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א' 8:20 | סו"ת א' 9:26

סוק"ש ב' 9:05 | סו"ת ב' 9:56

המסע לפי שיעור חודש

גיליון מס:

600

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

מי הוא הראוי להימנות כמנהיג

ואחד ולנתב לו דרך המועילה לו הן ברוחניות והן בגשמיות, ולפעמים מוטל עליו גם למסור את נפשו כדי להטיב לאחד מהעם, ומי האיש אשר יכול לירד לנבכי הלבבות כדי לכוון לכל אדם את הדרך הרצויה לו וגם יהיה מוכן למסור נפשו בעדו, אין זה כי אם אדם שנותן עיניו ולבו אל נפשו של הזולת, וחפץ באמת בטובתו, וזה הוכר ממעשיו של משה, שלא סבל לראות בצרת הזולת יהיה זה מי שיהיה.

[וכאותו רעיון מצינו גם כן במדרש (שמות רבה פרשה ב' סימן ב) וז"ל: 'ואף משה לא בחנו אלא בצאן. אמרו רבותינו: כשהיה משה רבינו ע"ה רועה צאנו של יתרו במדבר, ברח ממנו גדי ורץ אחריו עד שהגיע לחסית. כיון שהגיע לחסית נזדמנה לו בריכה של מים ועמד הגדי לשתות. כיון שהגיע משה אצלו אמר לה, אני לא הייתי יודע שרץ היית מפני שעיניך אתה. הרכיבו על כתיפו והיה מהלך. אמר הקב"ה: יש לך רחמים לנהוג צאנו של בשר ודם כן חיך אתה תרעה צאני ישראל. הוי: 'ומשה היה רועה', עכ"ל].

דבר זה הוא מחובת כל אדם, שהרי הכתוב אומר (במדבר טו, מ): 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם', כל זה הוא בעוד שלא נודרך האדם כדבעי, ואם ימשך אחריהם יבוא ח"ו לידי חטא, אולם לא בכדי ברא הקב"ה את האדם בטבע זה שיהיה נמשך אחר עיניו ולבו, רצה הקב"ה שיבטל האדם את רצונותיו השליליים ואז יטהר לבו וימשך אחר הקדושה, ואז תהיה ביכולתו להיות נמשך אחר 'עיניו ולבו' לדברים שבקדושה, ובידעו שאחד מאחיו נמצא בצרה יתן עיניו ולבו לראות מה ביכולתו לעשות כדי להקל עליו.

ואל יתפתה האדם לעצת היצר להתעלם מצרת הזולת ח"ו, כי אז יהיו עתותיו בידו להתעלות בתורת ה', כי אין המקיים את התורה מפסיד על ידה חלקו בתורה, ואדרבה היא אשר תסייע בידו להשלים עצמו בתורה, וכפי שרואים אצל משה שבזכות שנתן עיניו ולבו לסייע להזולת, וגם מסר נפשו על כך בהריגת המצרי, זכה לבסוף שבו בחר הקב"ה שהתורה תנתן על ידו.

אני בעצמי הייתי זקוק פעם לחיזוק בענינים אלו, כיון שבאו אלי רבים לבקש עצה ותושיה, וכתוצאה מכך הייתי מוכרח למעט בלימוד התורה, הדבר העיקר עלי מאוד, ושאלתי את פי מורי ורבי הגאון הצדיק רבי בנימין רבינוביץ זי"ע, אם מן הראוי להקדיש עתים כדי להשיב להתמדתקים על פתחי ולכוון את דרכם או שמא עדיף לטרוח מלהשיב, ולקדש יותר עיתים לתורה.

הכרעתו של רבי בנימין הייתה להמשיך ולקבל את הבאים לדורש עצה ותושיה, והוסיף ואמר לי: מבטיחך נאמנה שלא תפסיד על ידה כלום ב'ידיעת התורה', שהרי אחד ממ"ח קניני התורה הוא 'נושא בעול עם חבירו' (אבות ו, ו) הרי לנו מכאן שהדבר מסייע לתורה ואינו מונע מתורה...

ויהי בימים ההם ויעל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו: (ב, יא)

ופירש"י: וירא בסבלתם - נתן עיניו ולבו להיות מיצר עליהם: המקראות מכאן ולהלן מגלים לנו מדוע נבחר דוקא משה רבינו לשמש כ'גואל' וכ'מנהיג' לישראל.

'ויהי בימים ההם' אז ארעו כמה מקרים שעל ידם 'ויגדל משה' כי הם אשר הוכיחו כי הוא האיש הראוי להתמנות למנהיג על ישראל, והמכנה המשותף לכל אלו המקרים הוא ה' תיבות 'וירא בסבלותם', והוקשה לרש"י אטו משה ראה ואחר זולתו לא ראה? הלא הלא ישראל היו אז מוכים ונרדפים, והיו הדברים ניכרים לכל, ומדוע מייחסים ראייה זו דוקא למשה? התשובה היא בהמשך הפסוק, 'וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו' אכן כולם ראו, אולם כולם ראו ש'איש מצרי מכה איש עברי', הוסיף עליהם משה בראייתו שאיש עברי זה הוא 'מאחיו'.

אלו הדברים ביקש רש"י לבטא באמרו 'נתן עיניו ולבו להיות מיצר עליהם', כלומר, כולם ראו מה שראו, אולם היתה זאת להם כראיה אקראית, וכמעט שלא היו הדברים נוגעים אל לבם מרוב הרגל לזוועות אלו מימים ימימה, אולם משה בראותו הדברים נעמד דום ו'נתן עיניו', לא היתה זו אצלו ראייה אקראית, אלא ראייה שעוררה את 'לבו להיות מיצר עליהם' כי לא היה ביכולתו לסבול צערו של אחד מאחיו.

ולא היתה זאת רק בראותו ש'גוי' הוא המיצר לישראל, כי כידוע שבכגון דא ישנם רבים שיתעוררו לנקום מהגוי, וזאת לא מפני שצערו של היהודי נוגע בלבם, כי אם מסיבת 'השפלת אומתם', כי יודע הוא שסיבת זעמו של הגוי המכה היא העובדה שהמוכה הוא יהודי, ואם כן מתכוון במעשיו להשפיל את העם היהודי בכללותו, על כן מתעורר הרצון להשיב לו כגמולו אולם אין בכך הוכחה שצערו של היהודי נוגעת בלבבו.

ברם לא כך היה אצל משה, כפי שהתורה מעידה בהמשך (פסוק יג) שאותה עובדא חזרה על עצמה למחרתו, והפעם היו שניהם עבריים, המכה והמוכה, וגם אז נגע צערו של המוכה בלבו של משה, אולם הפעם לא ביקש להרוג את המכה מטעם היותו גם כן עברי, אך מידי השתדלות לא השתמש, ופנה אל המכה בדברי תוכחה שמא ישוב מדרכו.

יתר על כך מצינו בהמשך (פסוקים טו-יז) שאפילו צערם של נכרים נגע בלבבו, וכשהבחין על הבאר אין שהרועים מגרשים את בנות יתרו על לא עוול בכפם נגע צערם בלבו, והחל בקרב עם הרועים כדי להושיעם ולהשקות את צאנם. כל זאת מספרת אותנו התורה קודם מעשה הסנה כדי להודיענו הסיבה שבגינה בחר בו הקב"ה להנהיג את צאן מרעיתו, כי על המנהיג מוטלת המשימה לדאוג לכל אחד

טיב המערכת

♦ ויוסף היה במצרים ♦

בליקוטי מוה"רן הביא משל: 'ער גדול שלח פקיד לעיר אחד שהעיריות שלו למסוקם רחוק והפקיד הנ"ל לקח לעצמו שם כל הכבוד, כי הערלים לא ידעו שהוא עבד השר, וסברו שהוא בעצמו השר, וכשהיו צריכים אליו היו נופלים לפני רגליו, ונתנים לו כל הכבוד, והיו קוראים אותו עם כל הכיניים של כבוד השייכים להשר. פעם אחד בא השר בעצמו לשם ובא הפקיד לפניו, ושאל לו על עסקי המדינה ומדוע אלו הערלים אינם עובדים עבודתם וקרא לשוטר אחד, ושאל אותו השר על עסק העיר, והערל השוטר לא הכיר את השר, רק את הפקיד, ותקף נפל להרגל הפקיד, וחלק לו כל הכבוד השייך להשר, והשיב לו על עסק שאלתו, אזי נתהפכו פני הפקיד כשולי קדרה ונתבייש מאד, כי אין בזיון גדול מזה שבעיני השר נותנים לו כבוד הזה, עכ"ל, ולכן מסקנתו היא: 'מי שרוצה כבוד הוא שוטה'.

הפרשה סונה את הבאים מצרימה ומסיפה בחשבון את יוסף: 'ויוסף היה במצרים, ורש"י הק' מפרש 'זה'אלא הוא ובניו היו בכלל שבעים ומה בא ללמדנו, וכי לא היינו יודעים שהוא היה במצרים? אלא להודיעך צדקתו של יוסף, הוא יוסף הרועה את צאן אביו, הוא יוסף שהיה במצרים ונעשה מלך ועומד בצדק. ועלינו להבין על איזו צדקות מדבר רש"י, אם נאמר שהמדובר הוא על הקדושה הרי אין שום חידוש שהרי בפרשיות הקדמות עסקה התורה בהרחבה בקדושותו של יוסף, ואפשר לומר שכונתו של רש"י היתה על השפלותו של יוסף הצדיק, ולכן הוא אומר 'זה'אלא יוסף הרועה את צאן אביו, הוא יוסף שהיה במצרים ונעשה מלך ועומד בצדק, דהיינו כמו שכשהיה רועה את צאן אביו היה נוהג בשפלות ובענוה, כך המשיך לנהוג גם לאחר שנעשה מלך, וזהו פרט חשוב כל כך שהתורה מדגישה אותו 'ויוסף היה במצרים', וכך מצינו גם בדוד המלך שאמר על עצמו 'לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדולות ובגפלאות ממני, כי 'זה'רף אחר הכבוד - הכבוד בורח ממני, והבורח מן הכבוד - הכבוד רודף אחריי'.

(ע"פ ט"ב ודודיה - שמות)

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
ההודעות

במעלת ההתבדלות

ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך: (א, יג)

גלות מצרים כמורה דרך לדורות

הנה, גלות מצרים היתה הגלות הראשונה אשר ממנה סבלה האומה הישראלית, וכל פרטיה חקוקים בתורה, כי התורה היא מורה דרך לבני ישראל בכל ענייניהם, וכיון שידעה תורה שבני ישראל עתידים להשתעבד בעוד גלויות על כן ראתה לנכון לבוא בכתובים ולספר אודות הגלות הראשון, כדי שבהם יהגו ישראל ומהם ילמדו ויבינו מה הם הגורמים לצרות הגלויות, וישימו לבם לתקנם, ואז יבואו לידי פדות ורווחה הן בגלותם הפרטית, והן בגלותם הכללית. ובכן עלינו לקיים רצונה של תורה ולעיין במקראות כדי לדעת מה אכן גרם לכל התלאות אשר מצאו את אבותינו במצרים.

ההתבדלות במצרים

התורה מספרת תחילה למה נתעורר רצון לשעבד את ישראל, דהנה זאת ידוע לנו מפרשת ויגש, שעוד מתחילת בואם של ישראל למצרים כבר חשש יעקב אבינו מהשהייה במצרים, כיון שהיתה 'ערות הארץ', וכל בואיה נמשכו לדעתם של דרי הארץ שהיו שטופי זימה ר"ל. ועל כן בחר לו את ארץ גושן למקום מבצר, כיון שעניי המצריים לא היו נשואות לזה המקום. בכך קיוה יעקב שלא יהיו לזרעו שום מגעים עם המצריים, ותהיה ביכולתם להיות זהיר במידת יוסף' היא מידת הקדושה.

ואכן עצה זו התגלתה כנכונה, ובני ישראל זכו להישמר בקדושה ובטהרה, ולא נמשכו אחר זוהמת המצריים, וכתוצאה מזה גם מאסו בדרכיהם המסואבות, ובקשו להתבדל ולהתרחק גם מיתר הליכותיהם בכל מיני ריחוק, וכפי הידוע לנו מחז"ל שהקפידו על שמונתיהם ועל מלבושיהם ועל לשונם, וזאת כדי שיהיו בעיני המצריים כאנשים מוזרים שאינם מן הישוב, וכתוצאה מכך יהיו נמאסים בעיני המצריים ולא יבקשו את קרבנם.

הסטר"א ותחבולותיה במצרים

אולם עלינו לדעת שהמשיכה לזוהמת מצרים והליכותיה לא נבעה מצד איזה הגיון, כי עבוד שדעתו של אדם שפוי הוא בוחל בהליכות כעין אלו, אלא היתה זאת מכח הסיטרא אחרא שהמשיכה את יושביה אל הפחיתות מכח רוח שטות שהורידה בארץ ההיא כדי להמשיך אליה כל יושבי תבל, וקיומם של בני ישראל בקדושתם בתוך אדמת מצרים היתה לקוץ בעיניה, ובידעה שתכסיסה של ישראל נגדה היא ה'התבדלות' בקשה גם היא תחבולה לבטל תכסיס זה, ובכך להוציאם מן המסגר לרחובה הרחב של מצרים ר"ל.

וזהו שמספרת לנו התורה (פסוקים ח-י): 'ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף', היינו שלא רצה לדעת ממידת יוסף, ורצה לקעקע את ביצתן של ישראל, ולכן אמר לעמו: 'הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו', כלומר, הסיבה שהינם כעם' בפני עצמו הוא כתוצאה מידיעתם שהם 'בני ישראל' - מכירים הם במעלתם הנרמז בשם 'ישראל' שהיא ר'ב ועצום ממנו' - שהיא פי כמה מערך האומה הפחותה השוכנים בקרבה, ועל כן ממאנים הם להסתפח אלינו, ועל כן 'הבה נתחכמה לך' - עלינו להזדרז להתחכם עליהם מבעוד מועד, כי כל עוד שהם מעטים ואינם בולטים כל כך יכולים אנו להילחם עמם בתחבולות חשאיות, ולהמשיכם קמעה קמעה לתוך זוהמת מצרים, אולם אם לא נזדרז לכך בעוד מועד יש לחשוש פן ירבה ותהיה הקדושה יופיה נירטת ובוולטת ביותר, ולא תהיה ביכולתנו להילחם בחשאי ובמזימה, כי אם נעבדו גם אז בטהרה וזוהמת מצרים בבחוש לאורך זמן, עד שנצליח לכבוש את הקדושה, ועל כן 'והיה' - אם אכן כך תהיה שיתרבו עוד 'כי תקראנה מלחמה' - נצטרך לצאת עליהם במלחמה גלויה כדי לכבושם תיכף ומיד, ויהיה זה בזיון בלתי נסבל לצד הטומאה, כי עצם הרצון להכחיד את הקדושה תשמש כחוכמה שהקדושה היא הדרך הנכונה, ונוסף גם הוא על שונאינו' - אותה הוכחה הנזכרת יתוסף אז על שונאינו כהיום, והיא אשר תוסיף תוקף לצד הקדושה, 'ועלה מן הארץ' - וכח הטומאה תתבטל ותעלם מן הארץ.

ואכן רואים בהמשך שבאו בתחבולות, כמאמר הכתוב (פסוק יג) 'ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך', ופירש רבי אלעזר בגמרא (סוטה יא): שתיבה זו היא נטריקון 'פה רך', ופירש רש"י שם 'משכום בדברים ובשכר עד שהרגילום לעבודה'. והיינו שפיתת אותם בזה שאמר להם שאינם מבקש להוציאם ממבצרם אל שוק העבודה אלא לטובתם, כי יזכו על ידי זה להרבה שכר והרחבה, אולם עיקר רצונו היה להוציאם מן המסגר ולהמשיך לבם לתרבותה של מצרים מתוך היסח הדעת, ובכך לערובם אט אט בין העם המצרי ולהרגילם לאורח חייהם השפל.

ואכן רובם מבני ישראל נתפתו לו, וכתוצאה מזה הצליחה הסיטרא אחרא במזימתה, וברבות הימים נתדרדרו בני ישראל ונפלו לתוך מ"ט שערי טומאה. אולם אחד היה שבטו של לוי שלא התפתו מלכתחילה לטובותיו של פרעה [ראה ב'דעת זקנים' שמות ט, ד], וכיון שהתנזרו מטובותיו זכו להינצל ממיזמתו, ולא היה ביכולתו לשלוט עליהם ולדרוסם מקדושתם.

קיום הדת בזכות ההתבדלות

זוהי הנקודה העיקרית שעלינו ללמוד מגלות זה ליתר הגלויות, כי כל עוד שישאל שרויים בגלותם יש תוקף להסיטרא אחרא, וכדי שיוכח ישראל לקיום מוטל עליהם להתבצר מן הטומאה הכובשת את העולם ר"ל, זו היתה ההגנה הראשונה במצרים, והיא שהועילה ומועילה בכל הדורות. אולם בנוסף עליו לדעת שהסיטרא אחרא אינה מוותרת לקומץ מן הדרכים היא לפתותינו ולשקר בפנינו אודות הטובה העתידה להיות חלקינו אם נשמע לעצתה ונצא לעסוק במשא ומתן ברחובה של עיר מתוך קידוב אל ההמונים הסרים למשמעתה ר"ל. אולם עלינו להבין מה שבטו של לוי הבין לפני הגלות הראשון, ובשום אופן לא נתפתו להסיטרא אחרא, עלינו להבין שהיא אינה מבקשת כלל את טובותינו, כי אם את ההיפך, וגם אם נרוויח בעצתה איזה טובה גשמיית נצטרך לשלם על כך תמורה רוחנית, ואחר שנשעבד את נפשנו לזוהמת הרחוב, לא נזכה במהרה להוציא את החירות.

האות לדורות על חובת ההתבדלות

ואכן רואים אנו בחז"ל (פסחים לט.) שזוהו טעמה ונימוקה של מצות 'מורו' בליל פסח, לדעת את האויב ולהבין איך להינצל ממיזמתו, שכן אמר רבי שמואל בר נחמני בשם רבי יונתן: 'למה נמשלו מצריים כמורו, לומר לך מה מורו זה, תחילתו רך וסופו קשה, אף מצריים תחילתן רך וסופן קשה' עכ"ל, כלומר, עלינו לאכול מורו ולזכור שגם אם הרשע מוכיח שהוא מתוק עלינו להבין שאין זה כי אם לזמן, ועל כן נתרחק ממנו בעוד מועד כדי שלא להיזקק מרעותו. ומסיבה זו נפסק גם הלכה (א"ח סימן תעג סעיף ה) שעיקר המצוה היא בחזרת, וראה שם במשנ"ב (ס"ק מב) שהטעם לכך הוא שטבע החזרת הוא שתחילתו מתוק וסופו מר, הרי לנו שמלבד מה שהמורו הוא לזכר 'וימרו את חייהם' הוא בא להודיענו מי הוא האויב שביקש אז לשעבדו וגם כהיום...

שובבי"ם (ג) - ימי התענית

יום חמישי

א. בלבוש (א"ח סי' תפ"ה ס"א) כתב ח"ל, יש מקומות שנהגין בשנת העיבור לקבוע תענית בכל יום חמישי לפרשיות שובבי"ם ע"כ, והעתיקו המג"א (ס"ט), וכתב באליהו זוטא (שם ס"ק) דכיון שקובעים התעניות הללו משנה לשנה, אינו בכלל אין גזרין תענית על הציבור בתחילה ביום חמישי המבואר בש"ע (סי' תקע"ב).

ב. והטעם שנהגו להתענות ביום חמישי כתב האליהו רבא (סי' תפ"ה ס"ק י"א) לפי דברי הלבוש שסובר שכל התענית של שובבי"ם הוא רק בשנת העיבור, משום דבשנה מעוברת עלולים הנשים להפיל עובריהם, ולכן תקנו להתענות תענית שובבי"ם, ולפ"ז מתענים דוקא ביום חמישי וכדאינתא בגמרא תענית (דף טו) ז'אנשי מעמד התענו והתפללו ביום חמישי לבל תפיל אשה פרי בטנה, ולכן תקנו להתענות יהיה ביום חמישי.

ג. עוד טעם שנהגו להתענות ביום חמישי כתב בליקוטי מהרי"ח (דף מה"י חודש סבת סבת) בשם הר"ק בעל מאור ושמש זע"א דבאמת היו צריכים להתענות ביום השישי כיון שהוא נגד מדת היסוד שהוא מדה שישית כידוע, אך מחמת ש"א"א להתענות בערב שבת לכן מקדימין ליום חמישי עכ"ל, וכן המנהג פשוט בכל המקומות, להתענות דייקא ביום חמישי.

ד. ועיין בשערי תשובה (סימן תפ"ה ס"ק) שדן כשחל ראש חודש או ט"ו בשבט ביום חמישי, אם אפשר להשלימו בפרשת תרומה תצוה או כיון שנדחה ידחה ע"ש, עכ"ל מזה נראה שהמנהג היה להתענות רק ביום חמישי, מדלא כתב שאפשר להתענות ביום אחר וכ"ש"ן.

יום שני וחמישי

ז. בסור ובש"ע (א"ח סי' קל"ה) כתוב שהטעם שאומרים תחנונים (תפילת הוא חו"ח) בשני ימי חמישי, לפי שהם ימי רצון, לפי שארבעים יום של קבלת לחות אחרונות שהיו ימי רצון, עלה משה רבינו ביום חמישי וירד ביום שני, ולכן כיון שהם ימי רצון כתב שם הסור דיש שנהגו גם להתענות בימים אלו, וע"ש בסור (סי' קל"ה) ובש"ע (לקמן סי' תקפ"ט ס"א).

ו. והמבואר זימני שני וחמישי הם ימי רצון, וכן מובא בספר שערי רוח הקודש (שע"י ז') ח"ל, הטעם שנהגו להתענות בשני וחמישי בכל שבוע, מפני כי הגבורה וההוד שולטים בימים אלו, והנה הם מדות הדין ולכן המתענה בהם יכוין להמתק דיני הגבורה ע"י החסד דיני ההוד ע"י הנצח עכ"ל.

ז. וכיון שנתבאר שבשני וחמישי הם ימי רצון ולכן אם רוצה לצום יום אחד בשבוע יתענה ביום חמישי, כיון שהוא זמן עת רצון, וגם הוא יותר מועיל כיון שהוא יותר קרוב ליום שישי וכ"ל, אבל מי שרוצה להתענות יותר מיום אחד או כשחל יום חמישי בימים שאין אומרים תחנון, יצום ביום שני דגם יום זה הוא עת רצון, וכמש"כ לעיל בשם הסור והשו"ע (בסי' קל"ה) ההשער רוח הקודש ע"ש, וכן היה המנהג בכמה מקומות להתענות בשני וחמישי בימי השובבי"ם, וכדחובא מנהג זה בביאה"ל (סי' תקס"ד ס"ב ד"ה ויש שהגוי).

יום שישי

ח. המחבר (א"ח סימן וט"ט סעיף ב') כתב דדרך אנשי מעשה להתענות בכל ערב שבת, והטעם כדי שיהיו תאבים לאכול בלילה (מ"ב שם ס"ק י"ח). אבל האחרונים הסכימו דאין להתענות בערב שבת, כדי שלא יכנס לשבת כשהוא מעונה (ב"ה שם, מ"א שם ס"ק ז', מ"ב שם ס"ק י"ח).

אמנם השו"ע הרב (שם סעיף י"ב) כתב דאין קובעים תענית לכתחילה בערב שבת, אא"כ שיטעום מעט קודם קבלת שבת, כדי שלא יכנס לשבת כשהוא מעונה, וכ"כ במקור חיים (סי' ת"ח) שבערב ש"ב אין להשלים התענית.

ט. אולם אם מתענה רצופות, מותר לו להתענות כל היום (סי' תה"ל).

והנה תענית שובבי"ם אפשר לקבוע ביום שישי, כדברי המחבר (ה"ל) כיון שאם יתענו באחד מימי השבוע, יכול לגרום לביטול תורה, וכבר כתב בש"ע הרב (שם סעיף י"א) שאיטו זה שלא יכנס לשבת כשהוא מעונה, איסור קל הוא, ולא חששו לו אלא שלא לקבוע בו התענית לכתחילה, כשאפשר לקבועו ביום אחר (ה"ל), ובפרט אם אינו משלים התענית.

י. והוא כבר מנהג קדמון, שידוע שיום השישי הוא מדת היסוד, בו מסוגל ביותר לתקן תיקון זה מדה של אותו היום, בסוד הכתוב (שמות ט"ד ד') דבר יום ביומו. וגם המנהג להתענות ביום השישי הוא מהדרכות של הר"ק מהר"ם מטשערנאביל ז"ע כנודע, וכן הדרכו בניו הצ"ק לכל אנ"ש, שיתענו תענית אלו של שובבי"ם ביום השישי (מבוא הדברי דוקאל פ' שמוח).

תשובה מאהבה – בשבתות שובבי"ם

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

פותח שערים

לכבוד שמחה במשפחה התארחנו אשתי ואני בבית מלון לשבת, את תפילת ליל שבת קבענו להתפלל בבית כנסת הגדול סמוך למלון שם ייגש חזן ידוע שם לפני עמוד התפילה.

ביציאתנו מהמלון לבית הכנסת עיכב אותנו הפקיד וביקש שניקח את המפתח של שבת עבור החדר שלנו, מדובר במפתח רגיל לדלת שכן במשך השבוע הדלתות נפתחות על ידי כרטיס חכם. בקשתי לאסוף את המפתח יותר

מאוחר בערב אחרי הסעודה אבל הוא התעקש שניקח את המפתח עכשיו בדרכינו לתפילה. לקחנו את המפתח והמשכנו לתפילה. משהגענו לבית הכנסת ראינו אנשים רבים מגיעים עם פתקים מודפסים של התו הירוק ושני שומרים יושבים בכניסה ולא מאפשרים כניסה כי אם למי שמציג את התו הירוק. אנשים רבים נאלצו לשוב

על עקבותיהם מכיוון שלא הביאו עימם תו ירוק מודפס ולא חשבו על הדפסה מראש עבור בית כנסת. פניתי לשומרים ואמרתי שאנו מתארחים במלון ולא חשבנו להדפיס. כששמעו שאני במלון ביקשו לראות את המפתח של החדר כהוכחה שאני אכן מתארח במלון משום שהם סומכים על

המלון שלא מקבל אורחים ללא תו ירוק. על אתר הראיתי לו את המפתח של החדר שעוד היה בידי והוא אישר לנו את הכניסה לבית הכנסת הגדול. בעל המעשה:ה.

בעל המעשה:ה.

שמאל דוחה וימין מקרבת

אני בחור מתחזק ובשנה האחרונה התקרבותי מאוד לדת בפרט עם האבלות על אבי מווי שנפטר והקפדתי מאוד להתפלל מנחה וערבית במניין כדי להגיד קדיש לעילוי נשמתו.

יום אחד הייתי בדרך לאזור הבית ונתקעתי בפקק ענק שגרם לי להפסיד את תפילת מנחה. הצטערתי מאוד מהעניין והרגשתי כאילו הקב"ה אינו חפץ בתפילות שלי. שאלתי את הקב"ה בלב: "למה עשית לי כזה דבר להפסיד מנחה? אני כל כך השתדלתי, הרי אם היית רוצה את התפילות שלי אזי היית משחרר את הפקק!!!"

לא חלף מאית השנייה מהמחשבה הזו והטלפון ניער אותי מהמחשבות, מאחורי הקו היה הרב יוסי ששאל שמא אני באזור ויכול להיות עשירי למניין שלהם שמתקיים במעלה הרחוב...

בדרך כלל הם מתפללים מוקדם ובדיוק היום הם נתקעו בלי עשירי למניין. טסתי כחץ מקשת להתפלל בציבור ולהגיד קדיש. פתאום מדחוי חשתי אהוב וקבלתי תשובה שה' אוהב אותי ומרצה מהתפילות שלי... בעל המעשה:א.ב.ה.

הפעונים לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית
זופן לשלוח את ר' שפחה ספואלס
פקס: 15326517922
או: o.y.wines@gmail.com

דבר תורה מימיהו!" יצא הרב הק' מן הקודש פנימה אל אולם בית הכנסת הגדול, כדי לראות מקרוב את המחזה המופלא. והנה מה מאוד הופתע לראות בפאתי בית המדרש יושב לו צנוף בפיתו חייל יהודי עטור במדי הצבא האוסטרי, ומתנדנד בלהב אש על הגמרא שלפניו, אינו מבחין בכל הנעשה סביביו, וכל מעיניו בתוככי הגמרא הגדולה הפתוחה לפניו. כדרך שדרשו בה "גמרא" מלשון 'גומרי' - גחלים, שנהא הגמרא כגחלת בוערת באש קודש.

יגש אליו הרבי ובידו שלום בחביבות, ושאלו על דבר מלוגו ומזוגו, שמא אין לו כאן מקום אכסניה, ואולי ירצה להיכנס לביתו ויכבדנו במאכל ומשקה לכבוד שבתא מלכתא, ואף הציע לו מקום ללון.

החייל נענה במאור פנים, הודה לצדיק על הזמנתו, אבל הוסיף שאין לו צורך כעת לא באכילה ולא בשינה. וסיפר שלאחר שגיש לצבא שיבצוהו במחנה הממוקם סמוך ליועץ, ובהיות שעשיתי כל המוטל עלי כאחד מן החיילים המצטיינים בפלוגה נשאתי חן בעיני המפקד, וביקשתי ממנו שבהיותי איש יהודי המחויב בשמירת השבת באקשה נא להניח לי מן המלאכה בשבת, ולאשר לי להיכנס העירה בליל שבת לעסוק בתורה, ואכן בחסדי שמים נענה המפקד לבקשתי. ובהיות שכל השבוע איני מספיק ללמוד הרבה, צריך אני בליל שבת להשלים את חוק לימודי כאן בבית המדרש!

הרבי הקדוש התפעל עד מאוד מתורת השבת של חייל צעיר זה, עד שהתבטא ואמר: מי יודע אם בשביל חיילים כאלו מתעבק המשיח... כאשר תלמדו המופלא עושה נחת רוח גדול למעלה, ובכל שבת ושבת בעת לימודו נעשה שמחה גדולה בפמליא של מעלה! והרי אחר הגאולה לא תהא נחת רוח שכזו למעלה, כאשר כבר לא יוכלו הגויים עוד לגזור גזירת גיוס על בחורי ישראל, ולא ייראה עוד כמראה הגדול הזה!

ועליו ועל שכינצא בו אמרו בנא דבי אליהו (רבא פ"א): "אמר להן הקדוש ברוך הוא לישראל, בני, לא כך כתבתי לכם בתורת (יהושע א, ח) 'לא ימוש ספר התורה הזה מפניך, אף על פי שאתם עושים מלאכה כל ששה ימים יום השבת יעשה כולו תורה. מיכן אמרו, לעולם ישכים אדם וישנה בשבת, וילך לבית הכנסת ולבית המדרש, יקרא בתורה וישנה בנביאים, ואחר כך ילך לביתו ויאכל וישנה, לקיים מה שנאמר (קהלת ט, ז) 'לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך', לפי שאין לו מנוחה להקב"ה אלא עם עושי תורה בלבד".

[שיחות קודש בתחומת התורה בש"ק]

• § • § •

בישיבתו הגדולה של כ"ק אדמו"ר הגה"ק רבי יקותיאל יהודה טייטלבוים בעל "ייטב לב" צוק"ל, שבועי 'סיגעט' הגדולה לאלקים, שקדו על תלמודם מאות בחורי חמד יזאים ושלמים, מטובי בניה של היהדות החרדית שבאונגארין של מעלה בימים ההם.

ברוב צדקותו דאג לבו הרחום של הצדיק גם לקומץ בחורים נחשלים, שמשום מה נפלטו מספסלי הלימודים, כל אחד מסיבה אחרת, וירדו מעט מדרך התורה והיראה (נושאים). והעמיד עבורם בחמה יגיעה רבה ישיבה מיוחדת עם מסגרת נפרדת שהותאמה במיוחד עבור בחורים כושלים אלו. [עיין ספר 'טיב הקהילה - תשע"ד' (פרשת משפטים) מעשה נפלא באחד מאלו השבאבניקים ותעלוליו בחצוצת העיר סיגעט].

והיה הרבי טורח בהרבה דרכים ואופנים להחזירם בתשובה, ולקרב את לבם לאביהם עצמם. - היה זה אחד מן העבודות קשות שבמקדש שהעמיס הצדיק על עבדו, מלבד כל טרחותיו וגיעותיו בהנהגת הקהילה ולימודי הישיבה הקדושה.

באחת מנסיעותיו לשבות בצל הקודש אצל הרה"ק רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב צוק"ל, הזכיר לפניו את אותם בחורים לברכה ולישועה בגוף ובנפש, והוסיף שמתייגע עמם קשות להחזירם למוטב, ולא תמיד רואה ברכה בעמלו... וביקש להשיב את ליבם בתשובה שלמה.

כשקרא הידישיטווער את הקוויטעל בעניינם, ביקש מהייטב לב שבפעם הבאה כשיגיע 'נסיעה' לשבת לזידיטשוב יביא עימו יחידו את אותה קבוצת בחורים שסיטופפו אף הם בצילו בשבת קודש, וביקש אם יוכל לסדר שבתפילת שחרית של שבת קודש יעמיד את הבחורים הללו סמוך ונראה אליו! - סתם ולא פירש...

הרב הק' מטיגעט, את פקודת רבו שמרה רוחו, ותיכף החל לארגן 'שבת נסיעה' מיוחדת עבור אותם בחורים נושאים, ובהזדמנות הראשונה שנקרה לפניו נסע עמהם וזידיטשובה.

בהגיעם אל הצדיק קבלם במאור פנים, ובמשך כל השבת קירבם בסבר פנים יפות. - הסיגעטער רב זכר היטב את פקודתו של

בספה"ק אמרי נועם פרשא דידן, כתב ברמז פרשתנו הפותחת את שערי ימי שובבי"ם ת"ת הבאים לקראתנו לשלום. ועל פי מ"ש שעיקר התיקון והסגולה היא בשבתות השובבי"ם, שבהם קורין בתורה פרשיות שובבי"ם שמהן נקבעו לדורות לתיקון וכפרה. - והעלה בדרך מופלא בנוטריקון פסוק זה את כל מספרי גימטריית השמות הקדושים שכתבו המקובלים בכונות ימי השובבי"ם, עיין שם שהאריך ברוי ח"ן.

וכתב ברמז סופי התיבות: את' יעקב' איש' - עולה "שבת", ואילו סופי התיבות: מצרימה' את' יעקב' איש' ובתי' - עולה "תשובה". דהיינו 'שבת תשובה', ללמדנו עיקר כוח תשובת ימי השובבי"ם דן הוא בשבת קודש.

על דרך שכתבו "שבת" - ראשי תיבות ש'ב'ת ב'ו' ת'ש'וב, שמהותה תשובה עילאה שיסודה הוא ב'עשה טוב' ובתשובה מאהבה בשמחה וחדוות לב, ולא בתשובה תתאה שהיא ב'סוד מרע' ותשובה מיראה, שמתערב בה העצבות. תשובה מאהבה יש בה תיקון בשרוש, ואינה רק בחרטה ועזיבת החטא מחמת ייסורי העונשים הקשים רח"ל, כשמתמרמר לבו בקרבו על שפשע ומרד במלך העולם בעזות פנים ומצה. - אלא נוקבת היא לברו ולזכך יסוד שורש החטא, לעקור ולהפוך את גורמי העבייה ואת הסיבות המכשילות ומפתות לעבייה הקשה של העוון המר.

כגון, אם התאוה בוערת בחשק אהבה אסורה, בבחינת 'חסד' שמצד הטומאה, הרי בתשובה מאהבה מהפכים בשמחה וברצון את שורש האהבה לחשוק לטוב. ובמקום להתענג בתענוג נפש בהבחינת ורפש תאוות מאוסות ובוזיות, יתעלה להתענג על ה', במתיקות תורה ותפילה, ובמתיקות השבת נועם הנשמות ועדן הנפשות. וימלא את מוחו ולבבו ונפשו באש של תורה וחמימות של שבת קודש, עד שיתמסמסו ויתמוגגו עצם הסיבות הגורמים שהרחיקו אותו משרוש נשמתו ותורתו. וממילא כשיתרגל באהבת התורה ואהבת השבת כבר ייצא החרק הרוקם לו, הכיעור והדוממה לו, שאינו מתאים כי אם לגויים משוקצים ומזוהמים, ובתשובה מאהבה העלה את נפשו ונשמתו מרדת שחת, ותיקן את העבייה בשרושה, להפוך דוגנת לזכיות! (יומא פו:).

הלוים איתא במדרש תנחומא (בראשית א): "כבוד שבת עדיף מאלי תעניות" ע"כ, והלא קיבלנו מגורי האר"י צוק"לה"ה ש'לתיקון שובבי"ם צריך להתענות פ"ד תעניות, וכנגד חמש מיני עבירות שבחטא הידוע עולה שצריך להתענות מנין ת"כ [420] תעניות, כנגד כל פעם שחטא ופגם בברית קודש! - והרי כאן חידש לנו המדרש שכבוד שבת עדיף מאלי תעניות!

והיינו כמבואר שכבוד השבת שורש בתשובה עילאה שבשבתא קדישא, תשובה מאהבה, תשובה שיש בה תיקון לעצם יסוד החטא, והפיכת הסיבות הגורמים המפתים להפיל את האדם לבאר שחת, להשתנות עצם הרצון והכיסופים לטובה ולברכה, 'קה אכסוף נועם שבת', לקרב את הנפש לאהבתך וליראתך.

שבת קודש נפשות ישראל בצל כנפך יחסין, ירוויין מדשן ביתך! • § • § •

באחת ממסעותיו של מרן ראש גולת אריאל הרה"ק מהר"ד מבעל צוק"ל אל עיר הבירה ווינה רבתי, הנהיג שם את שבתותיו בקרב קהל עם ועדה, אשר אתכנסו ובאו להסתופף בצל הקודש.

בליל שבת קודש ערך הצדיק את שולחן קדשו ברוב עם הדרת מלך, הטיט נמשך עד שעות הקטנות של הלילה, בהשפעת שפע קודש בדיחלו ורחימו, וגדול היה המעמד לה' ולתורתו, כדרך הצדיקים לקדש שמו יתברך בקרב ישראל.

עם תום הטיט התפזרו הקהל איש איש לביתו ולאכסנייתו לפוש כדן "שינה ב'שבת תענוג", במספר השעות המועט שנשארו לפנייהם עד תפילת שחרית של שבת בבית הכנסת הגדול של ווינה.

הרבי הק' נכנס אף הוא לזירתו הצמודה לבית המדרש, וכדרך הצדיקים לא נתן תנומה לעפעפי רק התיישב לעסוק בתורתו במתיקות וחרדת קודש. על דרך שאמרו "שומר שבת", והרי המופקד על השמירה אינו נרדם בשמירה...

מבחוץ הכל שקט, שלוה של שבת ירדה על פני היקום, והצדיק מתהלך בחדרו בדקות עילאה בהשם ובתורתו ובשבתא קדישא. - והנה לפתע מגיעה לאוזני מחלונות בית המדרש הסמוכים לחדרו מנגינה ערבה של 'לימוד גמרא' בקול נעים גילת רונן. קול הלימוד שבאישון ליל השבת לא פסק לרגע, נראה היה שהלומד דבק כל כולו בתורתו בשקידה נפלאה בחיות והתלהבות, ובהשתוקקות וצימאון עז. על דרך שאמרו במדרש (ב"ר צז, א): "מה דגים הללו גדלין במים, כיון שירדת טיפה אחת מלמעלה מקבלין אותה בצמאון כמי שלא טעמו טעם מים מימיהון, כך הן ישראל גדלין במים בתורה, כיון שהן שומעין דבר חדש מן התורה הן מקבלין אותו בצמאון כמי שלא שמעו

הרבי בדבר תפילת שחרית של שבת, ואכן דאג להעיר את תלמידיו... האהובים בצפרא דשבתא עם שחר, וראה שאף אחד לא יחסר בעת התפילה. ונדבר עם הגבאים האחראים לסדר עבורם ספסלים מיוחדים, סמוך ונראה למקומו של הרבי הקדוש בתפילה.

ונהנה בהגיע הרבי ר' אייזיק לברכת יצור של שבת בפומון "הכל יודוך", הסתובב לפתע אל אותם בחורים, החל לומר בקול חוצב להבות אש את האידיטישטובער נוסח: "הכל יודוך, והכל ישבחוך, והכל יאמרו אין קדוש כה!" ותוך שהיה מזמר בקול נעים ורנן את התיבות הללו, בהדגשה מיוחדת על תיבת 'הכל' הביט בעיני קדשו היוקדות אל אותם בחורים, והעביר כן את מבטו בקדוש מאחד לשני כמה פעמים.

ולפלא גדול היה, שתיכף אחר אותה השבת חזרו משם כל אותה קבוצה כבעלי תשובה גומרים, וסיפרו שכשזימר לפנייהם הצדיק אותו זמר נהפך לבנם בקרבם, וחשו כיסופים עצומים של 'תשובה מאהבה', ונהפכו כבריה חדשה.

בתוך תקופה קצרה עברה כל אותה קבוצה אל הישיבה הגדולה המפורסמת של הרב הקדוש בסיגנט, ונעשו בעלי מדרגה הישבים ראשונה סמוך ונראה אצל הייט לב, ורובם ככולם יצאו רבנים חשובים מורי הוראה בישראל.

ולמדנו מטיב זה המעשה סגולת 'תשובה מאהבה' של שבת קודש, וכוח הצדיקים להצית אותה ולהאירה בלב ישראל להשיבם בתשובה שלמה. ותו למדנו אגב אורחין סגולת תפילת "הכל יודוך" שבשבת, שכשנאמרת בכונה שלמה וראויה, ניתן לזכות בה לתשובה שלמה.

למדנו מטיב זה המעשה סגולת 'תשובה מאהבה' של שבת קודש, וכוח הצדיקים להצית אותה ולהאירה בלב ישראל להשיבם בתשובה שלמה. ותו למדנו אגב אורחין סגולת תפילת "הכל יודוך" שבשבת, שכשנאמרת בכונה שלמה וראויה, ניתן לזכות בה לתשובה שלמה.

את תלמידו הגה"ק רבי לוי יצחק זצוק"ל שלח לשמש ברבנות העיר הגדולה ברייטשטוב, שמה שימש כנאמן אב בית דין, ולימד תורה לרבים והוליה את לבנם לעבודתו יתברך.

ואילו את תלמידו הגדול הרה"ק רבי מנחם מענדל מוויטבסק זצוק"ל בעל "פרי הארץ" שלח אל מדינת 'רייסן', שהייתה מחוץ ענק עם אלפי יהודים, ואכן רבי מענדל פעל בה רבות וצורות, ורבים ושלמים התקרבו על ידו לתורה ועבודה.

באות מנסיעתו מעזריטשה לקבל פני רבו הגדול, שאלו המגיד על מעשיו שם ברייטען. ענה ר' מענדל בחכמתו: הנה כאשר הגעתי שם לרייטען, מצאתי יהודים "מיט צוריסענע קאפיטענעס און גאנצע הרעצען" ... [עם קפוטות קרועות ולבבות שלמים], רצה לומר, שבמחוז במלבוש החיצוני היו נראים כעובדי ה' המהלכים קרועי בגדים, אבל מבפנים בפנימיותם היה ליבם שלם, ולא חדרה עבודתם פנימה כדי לשרר את הלב... לפיכך הפכתי שם היצרות, כדי שיהיו "גאנצע קאפיטענעס מיט צובראכענע הרעצען"! כלומר, שמבחוץ לא יתגאו ביראתם, וייראו כמהלכים בבגדים שלמים, אבל מבפנים יתהלכו בלבבות נשברים, בעוונה ובשפלות פנימית, ובעבודת ה' בפנימיות הלב!

ונאים הדברים למי שאמרם, כאשר ידוע דרכו בקדוש הנשגבה של הרה"ק מוויטבסק זצוק"ל, שכלפי חוץ היה נוהג בשררה ומתנהג במלכות, ומבפנים לבבו נכנע ונשבר לרסיסים, כמו שהיה חותם תדיר: "השפל באמת!"

בהזדמנות אחת שלח הרבי ר' בער שניים מתלמידיו, שהיו רבנים חשובים, לאחת העיירות, כדי להשיב שם לב ישראל בתשובה לאביהם שבשמים, לרוממם ולקרנם לתורה ועבודת השם יתברך. התלמידים הנאמנים יצאו לדרכם, ובבואם אל המקום ניסו מתחילה לדבר אל ליבם, להוכיחם ולעוררם אל תכלית החיים ולקרנם ליראת שמים. אך עד מהרה ראו והבינו שאין דבריהם עושים רושם מספיק, מחמת שיהידי אותה עיריה היו עמי הארץ והדיוטות הרחוקים מן התורה, ולא היו להם 'כלים' ראויים לקבל דברי מוסר והתעוררות. התלמידים הגדולים הללו לא אמרו נואש, והחליטו שאינם זזים משם עד שיקימו כראוי את השליחות שפקד עליהם רבם, המגיד הקדוש. התיישבו להם אפוא הני תרי צנתרי דדהבא בבית המדרש המקומי, והחלו לעסוק בעצמם בלהב אש קודש בתורה ובתפילה ועבודת השם יתברך כדרכם בקודש. אט אט החלו התושבים המקומיים להתקרר להיראות תפילתו של איש ישראל, ומה היא איכות 'גיעת התורה' בנאמנות, כיצד מקפידים על קלה כבחמורה בשמירת התורה והמצוה. מה היא שבת קודש, ומהי שגב מעלתה, וכל כיצוד בזה. - נתנו אל ליבם לעשות 'תשובה מאהבה'!

שני התלמידים לא מיהרו לעזוב את המקום, בראותם שככל שנוקפים הימים כן מתחילים אנשי העיר להבין ולקלוט עד היכן מגיעים הדברים. היהודים הפשוטים התחברו והתדבקו בשני הצדיקים האורחים הדגולים שהתיישבו לזמן מה בעירם. והם אף הם השיבו להם מנה אחת אפיים, לימדו אותם דרכי תורה ויראה, ורוממו את מדרגתם להתעלות רוחנית נפלאה.

והתקיים בהם בתברותא זו, מה שאמרו בגמרא שלהי יומא (פז): "תניא, 'ואהבת את ה' אלקיך' (דברים ו, ה), שיהא שם שמים מתאהב על ירך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות. מה הבריות אומרות עליך, אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה. אוי להם לבריות שלא למדו תורה, פלוגי שלמדו תורה ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו, עליו הכתוב אומר (ישעיה גט, ט) 'יאמר לי עבדי אתה, ישראל אשר בן אתפארו' ע"כ. במשך כשנה ישבו שני התלמידים באותה עיריה במילוי שליחות רבם, ורק לאחר שנה שלמה כראותם שהעלו אותם על דרך המלך שבו מעזריטשה אל רבם הגדול.

בהגיעם לפני המלך שאל אותם הרבי ובידר את כל קורותיהם באותה עיריה, ומדוע נותרו שם זמן רב כל כך?

סיפור התלמידים לפניו דברים כהווייתם, שכשניסו מתחילה לדבר אל ליבם מצאו שאין הם מבינים כראוי את אשר לפנייהם, ויש לפתוח מסילות של אהבה ללבבם. ולכן הוכרחו להתהלך עמהם בדרך אחר, וכענין שאמר הכתוב (דברים ח, כ): "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך, ויראו ממך". מבואר שבשביל 'עמי הארץ' לא יעילו דברי מוסר ותוכחה, רק צריכים לראות הישרות בעיניהם. ומתוך שיקיים בהם "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך", אז מילא יושפע עליהם יראת שמים טהורה, "ויראו ממך", וישונו בתשובה שלימה לפני קונם!

מידת אהבת ישראל של קדוש ישראל מרן החזון איש זצוק"ל היתה במידה גדושה מאוד, דלתו היתה פתוחה תמיד לכל דכפין, והיה דרכו

לעילוי נשמת - והה"ח רבי שמואל שמוחה זצ"ל מרה"צ ר' ישראל וזנפול זצ"ל ואם הסלול ותחובי המשפיעים בקהלש נלב"ע כ"א שבת תש"פ ת.צ.ב.ה.

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

לקרב לב ישראל בתשובה מאהבה. בחכמת אלקים שבקרבו היה מוצא תמיד בלשונו הזהב מילה של עידוד וקירוב לחוק לבב איש ישראל. גם כשנצרך להעיר בדברי מוסר וביקורת היה אומר זאת מתוך אהבה גלויה, ובחיוך מאיר פנים, שהיו הדברים ערבים ומתוקים לאוזן.

פעמים רבות היה מתבל את דבריו באמרה שנונה, או אפילו בדברי בדיחותא ובדרך צחות, כדי להמתיק את הדברים. והיה רגיל לומר, שמילה טובה ליהודי נצרכת לפעמים לנפשו יותר מלחם וחלב!

פעם נכנס אל ביתו של החזון איש תייר יהודי שהגיע מארץ רחוקה, כשראשו חבוש בכובע בני ברק יצ'ו, הגיעה השמועה לאוזניו שיתו של הנעיים ברחובות בני ברק יצ'ו, הגיעה השמועה לאוזניו שיתו של הצדיק פתוח בפני כל יהודי, וכל הרוצה יבוא ויכנס לבקשת עצה וברכה. ומיהר להיכנס גם כן להשתלב בתוך הארוך, כדי לזכות לחזות בזיו פניו של אותו צדיק ולהתברך מפיו.

בהיכנסו בקדוש פנימה ועמד בפני הצדיק, הפריעו מלבושיו המודרניים למן, וביקש לעוררו על כך, הוא פתח עמו אפוא דברי חידה משובשים: הנה עתה - אמר החזון איש בחיוך רחב - התעוררה לי 'חקירה' בסוגיא דשן בפרק קמא דבבא קמא. ידוע שבהמה האוכלת כדרכה הרי זו תולדה דשן ומשלם נזק שלם, אבל באם אכלה שלא כדרכה הרי זה משונה, ואין משלם אלא חצי נזוק.

והשאת שי לזון, כיצד ישלם המזיק אם אכלה בהמתו את 'כובע קש' זה שלראשך, מצד אחד 'קש' הוא קש... והוא מאכלה של הבהמה תמיד... אך מצד שני הרי זה שלא כדרכה, שכן אין דרך בני תורה ללכת עם כובע שכזה, ואינה רגילה לראות אנשים המלוכשים בכובע קש... ואם כן אין זה כדרכה, שמשונה היא אכילת כובע קש מראשו של בן אדם... ויש לזון בזה.

הלה הבין היטב את משמעות החקירה לגביו... ועל אתר הצהיר שחילוף בעזרת השם את כובעו תיכף, וזכה לקבל ברכה טובה מפני הצדיק.

ררה"ק הרבי ר' אהרלה זצוק"ל בעל 'שומר אמונים' היה אומר בשחיות התעוררות שנשא בענין התשובה, בימי השובב"ים המקודשים: ישנם כאלו 'חסידיים שטוים' שמתעוררים לתשובה בימי השובב"ים וחושבים אל נכון תכלית החיים, סוף כל סוף מה יהיה? הרי צריך לעשות תשובה! וכו'. ומתוך שמתחילים להתעורר ולהרהר בתיקון המעשים, כיצד לשנות את דרכי הנהגתם לטובה, חשים שזה מביא 'מרה שחורה' לנפשם, וגורם להם להרגשה לא טובה של עצבות... ולכן יגשים למיגית כוסית י"ח לחוק את ליבם... ואדחכי והכי התמוגגה והתנדפה לה כל ההתעוררות, והצליח מעשה שטן להשיבם אל הבליהם...

לפיכך יש להחזיר רגשי אהבה ושמחה בהתעוררות התשובה, שתהיה קרובה לתשובה מאהבה! ולא להיפטר ממנה ברגשי חרטה בעלמא בלבד, אלא שתהיה התשובה למעשה ממש. וכן להתרגל בכל פעם שמהרהרים בתשובה, אם הוא בתפילת המנחה שבימי חמישי או בערבי שבתות של ימי השובב"ים, ובתהלים שלפנות בוקר בערב שבת, או בסדרי חמש שעות רצופות, וכל שאר הפעולות שעושים לכבוד ימי השובב"ים, או בסעודה שלישית של שבתות הללו, או בשאר עידי התשובה, לחשוב באהבה וברצון ובהיגיון מעשי הנוקב ויורד לפרטי החיים המעשיים, היכן ובמה צריך תיקון, מה מתאים עבורו ומה אין שייך לו. ולחשב הדרכים בפועל כיצד משנה את מעשיו לטובה, ולא להשאיר עצמו להיסחף רק ברגשי קודש או בשיירי התעוררות בלבד.

על דרך שפירש הרמב"ן ז"ל בפסוקי שיר השירים (ב, ג-ה, ז-ח) "השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה, אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ", 'תחפץ' מלשון תפץ וכלי. אם תעירו ותעוררו את האהבה, תעשו לה מיד תפץ וכלי, שיישאר ממנה רושם קיים בידיכם, ואם לא יקבל קבלה למעשה בעקבות אותה אהבה, תתמוגג ההתעוררות ולא ישאר ממנה כלום.

שוכו בנים שובב"ים!

לקבלת העלון כפייל (דוא"ל) נא לשלוח לפייל הפצו"ב

האחים היקרים העוסדים תמיד ליסין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים

shivti11@gmail.com | 05276-10455 078-3331109 טל: רה' ישעיהו 7 ירושלים

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגוויך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניינים יקבלו את העלון כפייל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ ההדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173

ד